



## De Borcht - Nieuwsbrief Baarloos Verleden

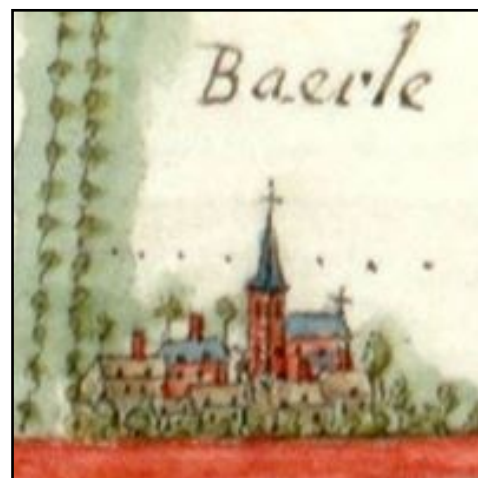
LENTE/ZOMER 2018 Nr 41  
ISSN: 1568-1939  
<http://deborcht.baarlo.com>

### 50STE SPROKKELING

**n**aar verwachting zal in november de 50ste uitgave in de reeks Sprokkelingen verschijnen. Ja u leest het goed...de 50e uitgave. We beschouwen deze uitgave als een jubileumuitgave. We hebben de leden Godelieve van Gemen-Bruijnen en Jan Wijnhoven bereid gevonden deze Sprokkeling samen te stellen. Het wordt een bundel van verhalen van vroeger. Hiervoor zijn 25 Baarlonaren geïnterviewd. De Sprokkeling wordt verrijkt met foto's. Veel verhalen zijn nog niet eerder gepubliceerd. We zullen tijdig via de media, onze facebookpagina en de website bekend maken wanneer de Sprokkeling uitkomt en wat de losse verkoopprijs is. Abonnees zijn natuurlijk weer verzekerd van een uitgave tegen een gereduceerde prijs. We wensen Godelieve en Jan veel succes met de afronding van deze interessante uitgave. Mocht u nog geen abonnement hebben?.... aarzel dan niet en neem contact met ons op via het e-mailadres [deborcht@baarlo.com](mailto:deborcht@baarlo.com). U steunt daarmee niet alleen onze werkgroep maar bent ook altijd verzekerd van de ontvangst van de nieuwste uitgave!

### BAARLO 800 JAAR 2019

In 2019 is het 800 jaar geleden dat Baarlo wordt vermeld in een oorkonde. In dat jaar schenkt Hendrik graaf van Kessel enkele goederen gelegen in Baarlo aan het klooster Marienweert te Beesd. Momenteel wordt in Baarlo het initiatief opgepakt te komen tot een evenementenkalender voor dit bijzondere jaar. Heeft u ideeën en wilt u meepraten over een mogelijk evenement kom dan naar de bijeenkomst op maandag 24 september om 20.00 u. in het kerkzaaltje van de St. Petruskerk.



*Baarlo in 1650*

## LAVENDELPROJECT

De Historische Werkgroep neemt deel in het Lavendelproject. Het afgelopen jaar is er door de seniorendames van De Engelbewaarder en 't Paedje druk gehaakt met als resultaat meer dan 300 handgemaakte lavendelzakjes. Om de zakjes te kunnen vullen togen een tiental vrijwilligers uit Baarlo op donderdag 2 augustus naar de bekende Baarlose lavendelperken en werd er zorgvuldig lavendel geknipt. De zakjes zijn voorzien van een label met daarop de tekst 'Groeten uit Baarlo' en 'Baolderse Lavendel' verzorgd door de Historische Werkgroep. De zakjes zijn gevuld door leerlingen van basisschool De Diamant. Op zaterdag 22 september worden de lavendelzakjes te koop aangeboden tijdens de Burendag rondom De Engelbewaarder en op diverse plaatsen in Baarlo. De opbrengst komt volledig ten goede aan een goed doel in Baarlo. Dit jaar is dat het G-dansgroepje van Expression.

## LUCHTFOTO VAN OMSTREEKS 1923

Het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) in Den Haag heeft historische luchtfoto's online gezet. Het betreft foto's uit de jaren 20 en 30 van Nederlandse steden en dorpen. De foto's zijn door de Luchtvaartafdeling der Koninklijke Landmacht genomen. In een van onze eerdere edities van Baarloos Verleden werd een foto van kasteel d'Erp en omgeving getoond. In deze uitgave tonen we de oude dorpskern van omstreeks 1923. Het is een echt kijkplaatje. Zo zien we aan de Hoogstraat nog de oude kapelanie die omstreeks 1838 werd gebouwd. Het patronaat was nog niet gebouwd en ter hoogte van het Antoniuskapelletje is nog duidelijk te zien dat dit op een driesprong van wegen stond. Ook achter de pastorie is nog duidelijk een oudbouw zichtbaar en eveneens de loopbrug tussen het klooster en de parochiekerk. Verder zien we ook nog aan de overzijde van de Maasstraat de oude meisjesschool St. Odilia. Let u ook op de brouwerij met schoorsteen op de Grotestraat en de fraaie windmolen op de Molenberg.

*Vrijwilligers aan de slag met het oogsten van de lavendel*





## 50 JAAR EERSTE UITGAVE OP DEN BAUM

Op 19 april 1968 verscheen de eerste editie van Op den Baum. Het werd gezien als parochieblad voor Baarlo en Maasbree. Er was nog niet voorzien in een correspondent voor het nieuws uit Baarlo. Het nieuws uit Maasbree werd verzorgd door A. Grubben. Bij De Gouden Leeuw was de druk in goede handen. Wat kon er over Baarlo worden gemeld in het eerste nummer? de gemeenteraad besloot een gemeentelager in te richten in Baarlo en daarvoor het fabriekje van de heer Joosten aan te kopen. Zo werd er ook gediscussieerd over de straatverlichting in de buitengebieden. Het lichtpunt tussen de Napoleonsbaan en de Hei zou gehandhaafd blijven. Het buitengebied was nog niet volledig aangesloten op gas, water en licht en daardoor achtergesteld op de dorpskern. Met de afbraak van 'het oud krot' van de heer Janssen zou de Hoogstraat er volgens de gemeenteraad 'estetisch sterk op vooruit gaan'. Er werd geklaagd over de baldadigheid van de Baarlose jeugd. Het pand van de

familie Crien en aan de Julianastraat zou 'met de dag wankeler komen te staan'. Wat was hier aan de hand? Wethouder Peulen verzocht in de raad om een spoedige afbraak van het gebouw. Ook werd in de rondvraag opgemerkt dat de Baarlose jeugd vernielingen aanrichtte in het kasteelpark bij d'Erp. Er zou een beroep gedaan worden op de buurtbewoners van d'Erp om toe te zien en daarmee de vernielingen in te dammen. Ook bij de Sprunk werden Maaskeien uit het wegdek gehaald en daarmee vernield. Die Maaskeien werden gebruikt om dakpannen kapot te gooien. Volgens de gemeente ontbrak het kennelijk bij de Baarlonaren aan burgerplicht.



## 200 JAAR HUIS TRIENEKENS 1818

Op de gevel van het huis Trienekens op de hoek van de Grotestraat en de Hoogstraat is het muuranker 1818 aangebracht. Nu 200 jaar geleden! Daarom staan we even stil bij de geschiedenis van dit huis. De woning werd in dat jaar vernieuwd. Het huis kende een oudere voorganger want in de 18e eeuw is sprake van een huis met brouwerij en een schuur. De voordeur van dat huis ligt dan aan de Hoogstraat. Het wordt bewoond door Andreas Daemen en Maria Clara Opheys die er een tapperij, bakkerij en timmerwerkplaats hebben. Zij verbouwen de woning in 1818 waardoor het de huidige vorm krijgt. Dochter Johanna trouwt in 1830 met herbergier Antoon Trienekens uit Sevenum. De woning wordt vergroot met het naastgelegen pand aan de Hoogstraat dat te koop is gezet door de familie Holtackers. De familie Trienekens heeft een winkel in koloniale waren en achter de poort aan de Hoogstraat een boterfabriekje (Fuus). De met de hand voortbewogen centrifuge wordt bediend door Martinus Caris (Fuuzen Tines). Boter is veruit het belangrijkste product waarmee de boeren in die tijd handelen. Het wordt op de markt gebracht om te verkopen of te ruilen. In de zomer heerst er grote bedrijvigheid bij de Fuus aan de Hoogstraat. Omdat de centrifuge geen grote hoeveelheden melk aankan en het apparaat niet de gewenste kwaliteit boter levert wordt een nieuwe centrifuge ontwikkeld, die op stoomkracht werkt. Omstreeks 1891 verhuist de Fuus (Sint Odilia) naar de Napoleonsbaan, ter hoogte van de huidige seniorenwoningen aan het eind van de Sint Odiliastraat. Sef Trienekens is de laatste bewoner uit de familie Trienekens die het pand bewoont. In het huis aan de Hoogstraat neemt de familie Smits-Roeven haar intrek. In de woning op de hoek van de Grotestraat heeft Sjraar Hovens naderhand zijn kapsalon.

## LEZING OVER BARON VAN SCHERPENZEEL-HEUSCH

De heer Piet Schinck houdt op 25 oktober 2018 van 19.30 uur tot 22.00 uur in kasteel De Berckt een lezing over het einde van een staatkundige verbinding van het hertogdom Limburg met de Duitse Bond (1839-1867). Hij zal de nadruk leggen op de gevoelens van de bevolking in Peel en Maas in die tijd ten aanzien van de afscheidingsbeweging. Verder zal hij spreken over Jan Lodewijk baron Van Scherpenzeel-Heusch, sinds 1838 bewoner van het landgoed De Berckt en leider van de Limburgse separatisten. De lezing is gratis toegankelijk.

*Baron Van Scherpenzeel-Heusch*



### WIST U DAT....?

Wist u dat alle edities van Op den Baum inmiddels volledig digitaal geraadpleegd kunnen worden op het platform PeelenMaasNet? Enkele leden van de Historische Werkgroep hebben zich hiervoor ingezet en alle bladen scangereed gemaakt en gedigitaliseerd. De edities zijn nu volledig op alle woorden die daarin voorkomen online doorzoekbaar. Dank aan het projectteam voor deze geleverde prestatie! Heeft u interesse om de HWG te helpen bij digitaliseringswerkzaamheden? Neem dan contact met ons op. U hoeft geen lid te zijn of te worden om ons te helpen. U kunt ons geheel vrijblijvend ondersteunen bij scanwerkzaamheden. We zijn nu gestart met de digitalisering en beschrijving van onze fotocollecties.



## GRAFHEUVELS IN BAARLO

*Huis Trienekens 1818*

**E**r is onderzoek gedaan naar de grafheuvels in Baarlo. Dit onderzoek werd verricht door het Limburgs Museum in samenwerking met archeologen en student-archeologen aan de Universiteit Leiden. Niet alleen in Baarlo maar ook in het gebied Zaarderheike zijn grafheuvels gevonden. Deze dateren uit de midden bronstijd en vroege ijzertijd (1800-500 v. Chr.) De heuvels werden aangelegd met daaromheen een greppel, omgeven door een aarden wal. In de midden bronstijd werd de overledene in een uitgeholde boom in de heuvel bijgezet. Later vonden crematies plaats en werden de asresten in een urn bijgezet. In de ijzertijd werd de as over de heuvel uitgeworpen. De grafheuvels liggen in een dicht bebost gebied ter hoogte van de Meeren. We vinden de oorsprong van Baarlo dan ook ten westen van de dorpskern en de eerste bewoners woonden dus op de hogere zandgrond. Het zijn vermoedelijk graven van boeren die hier eens leefden. De heuvels zijn per toeval ontdekt. In Baarlo zijn al eerder urnen gevonden dat erop wijst dat er rond die tijd al sprake was van bewoning en wel ter hoogte van Soeterbeek, Rinkesfort en de Meeren. De bekendste vondst is de situla van Baarlo, een bronzen emmer. Bij de heuvels zijn grondboringen gedaan. Ze blijven verder ongemoeid en worden niet verstoord.



*Bron: Grafheuvel foto Universiteit Leiden*

## WEBSITE

<http://deborcht.baarlo.com>

## E-MAIL

[deborcht@baarlo.com](mailto:deborcht@baarlo.com)

Samenstelling: HWG de Borch Baarlo 2018